

ע' קוויירית

פנזון לייכונגיס קווייריים, גיליון 15, 07 נובמבר 2009



אני נאלץ לחזור בי מהדברים שכתבתי בגיליון הקודם על התשדיר "מג'דרה". להלן ציטוט מתגובתו של יריב מרדכי מוזר ב-Gogay: "ב-מג'דרה, ביקשנו, אילן שיינפלד ואני, להביא דמות אימהית, ישראלית, אותנטית, כזו שמדברת בשפת העם ובגובה העיניים ופונה אל הלב והרגש. האם כל פנייה עממית תיחשב מעתה לחטא גזעני והנצחת סטריאוטיפים? אנחנו עסוקים בלספר סיפור, להעביר רגש ולא בניתוחים אקדמיים". אכן, לעיתים הניתוחים מיותרים, ותשדיר שאתם מקווים שהוא פארודיה סאטירית מודעת לעצמה, הוא סתם רע.



מבקר אורח בע' קוויירית:

לז'אנר של ספרי וסרטי המדע בדיוני יש את הפוטנציאל לעורר מחשבה חיובית ביסודה על צורות חיים אחרות. החל מ"קץ הילדות" ו-"סולאריס" (אל תלכו לראות את החידוש המחורבן עם ג'ורג' קלוני! תקראו את הספר!) וכלה בסרט האחרון של "הנוסע השמיני". טוב, אולי הגזמתי בביטוי "מחשבה חיובית", אבל בהחלט ב"נוסע השמיני 4", כאשר ריפלי היא חצי בן-אדם וחצי המפלצת, יש פתיחה של אפשרות קיום עם/לצד מין אחר. לכן, כשראיתי את הטריילרים ל"המחליפים" (surrogates) קיוויתי שגם הסרט הזה ימשיך נאמנה את המסורת הנ"ל. נו, אז קיוויתי.

[אזהרת ספוילרים] ה"מחליפים" הוא סרט מדע בדיוני שמתרחש עוד 15 שנה, פחות או יותר. הרעיון הוא שכל אדם בוגר יכול לשכב על הספה בביתו, להיות מחובר לסוג של מכונה (שנקראת "סרוגיט") ולהיות פעיל בעולם על ידי כך שהוא מפעיל - על ידי המחשבה שלו - רובוט, שהוא מין כפיל משודרג שלו. כמובן שבעולם כזה - שבו כל אחד יכול להיות דוגמן - אין פשע ואלימות (כמעט). העלילה המרכזית לא ממש קשורה לעניינו (פענוח של פרשיית רצח). הנקודה המעניינת שהסרט מפספס אותם - הוא יוצא נגדם. בתחילת הסרט רואים "זוג" צעיר - גבר ואישה - מתמזמז (אלו הם שני רובוטים). לאחר מכן מגלים שהמפעיל של האישה היה למעשה גבר שמן ודי לא אסתטי (שמת בסרט).

המוטיב הזה חוזר במהלך כל הסרט - מי שעובר שינוי קיצוני (שינוי מין, שינוי צבע עור וכו') הוא או הנבל או שסופו למות: איש זקן שמפעיל רובוט בצורת ילד, גבר לבן שמפעיל רובוט שחור, והשיא הוא בסוף - ה"רשע" (שהוא גבר) מפעיל רובוטים. לעומת זאת - הרובוט של ברוס וויליס - השוטף הטוב - דומה בצורה מפתיעה לברוס וויליס. אני מניח שלא נפלתם מהכיסא...

במקום שהסרט קצת יצעד עם הקידמה ויאפשר מרחב של (החלפת) זהויות שעיקרו הוא חיובי, הרי שמתחת לפני השטח (מכיוון שהעלילה המרכזית אינה על האפשרויות החדשות המתאפשרות על ידי השימוש ברובוטים, חוץ מכך שאפשר להיראות טוב יותר) הוא מקדם דעות קדומות שעדיין מציגות את הנורמה כדבר "טבעי" ומראות כסטייה את כל הנושא של שינוי מין/מגדר. עצוב, כי לסרטי וספרי מדע בדיוני יש הפוטנציאל הגדול ביותר, לפי דעתי, לא רק להציג צורות חיים אחרות כמשהו שיש לתת לו מקום, אלא גם להראות את האפשרויות הנפתחות על ידי הטכנולוגיה. הסרט הזה די מעדיף לסגור את האפשרויות האלו.

נ.ב. מצד שני, זה סרט שכן גורם לך לחשוב על אובדן המגע האנושי בתקשורת בין אנשים, ככה שלא הייתי זורק אותו לגמרי לפח.

*כמובן שהתרגום העברי של שם הסרט מפספס לגמרי את הקונטציות המיניות שהשם הזה מעורר.

מ. פרידמן



איוריים: הֶלֶרֶטֶר

"קווייר" אר

תשדיר גבוה מצח לעשירון העליון

אימאלה תשמעי לי, תראי את ביצי הקווייר האלה,

כולן שחורות כולן אותו דבר, לא משעמם? אני בחיים לא נתתי לבעלי לאכול ככה, אותו דבר

מה 'כפת לך? תוסיפי

קצת של סלמון תוסיפי שיהיה אדום

קצת של סטרלט תוסיפי

שיהיה זהוב

קצת "זהב שחור" תוסיפי

שיהיה שחור

באלוהים, בעלי אף פעם לא אמר לי תעשי ככה וככה

בשביל זה יש לנו עוזרת מזרחית

אותו דבר זה הילדים שלנו

כמו קווייר

אחד ככה שני ככה

תקבלי את כולם

תאהבי את כולם

כולם באו מתחת של דג.



צ' בר

D_tv25@hotmail.com

